

VERGİ SİRKÜLERİ

31.05.2022

No: 2022/056

KONU: Ar-Ge veya Tasarım Merkezi ile Bölge Dışında Geçirilen Sürelerde Gelir Vergisi Stopaj Teşviki Uygulamasına İlişkin Tebliğ Hak.

27/5/2022 tarihli ve 31848 sayılı Resmi Gazete’de Ar-Ge veya tasarım merkezi ile bölge dışında geçirilen sürelerde gelir vergisi stopaj teşviki uygulamasına ilişkin “5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliği (Seri No: 9)” yayımlanmıştır.

Bilindiği üzere, 5746 sayılı Kanununun 3 üncü maddesi ve 4691 Sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi uyarınca, gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde/Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde çalışan personelin toplam sayısının veya teşvike konu edilen toplam çalışma sürelerinin %20’sini aşmamak kaydıyla, bu merkezler dışında geçirilen süreler de gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilmektedir. Cumhurbaşkanı, %20 olarak belirlenen bu oranı belirleyeceği bölgesel ve/veya sektörel alanlarda %75’e kadar artırmaya veya tekrar kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir. 17/10/2021 tarihli R.G’de yayımlanan 4625 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile söz konusu %20 oranının, 31/12/2022 tarihine kadar %50 olarak uygulanmasına karar verilmiştir.

Bu Tebliğ ile yapılan açıklamalardan öne çıkan hususlar aşağıdaki gibidir.

- **Çalışma süresinin yarısını merkez veya bölge içinde, yarısını merkez veya bölge dışında çalışarak geçirmiş olması**

%50 oranının geçerli olduğu dönemlerde Ar-Ge, tasarım veya destek personelinin, çalışma süresinin yarısını merkez veya bölge içinde, yarısını merkez veya bölge dışında çalışarak geçirmiş olması durumunda, bu personele ödenen ücretin tamamı teşvik kapsamında değerlendirilecektir.

- **Çalışma süresinin tamamını merkez veya bölge içinde çalışarak geçirmiş olması**

Ar-Ge, tasarım veya destek personelinin, çalışma süresinin tamamını merkez veya bölge içinde çalışarak geçirmiş olması durumunda, bu personele ödenen ücretin tamamı teşvik kapsamında değerlendirilecektir. Bu personelin merkez veya bölge içi çalışması nedeniyle, çalışma süresinin tamamını merkez veya bölge dışında geçirmiş olan diğer bir Ar-Ge, tasarım veya destek personeline ödenen ücretin tamamı da teşvike konu edilebilecektir.

Örnek 2: Ar-Ge merkezi veya teknoloji geliştirme bölgesinde günlük 9 saat çalışan ve hafta sonları çalışmayan Ar-Ge personeli (B), 2022 yılı Nisan ayında 21 iş gününde aylık 189 saat olan çalışma süresinin tamamını merkez veya bölge içinde, Ar-Ge personeli (C) ise çalışma süresinin tamamını merkez veya bölge dışında çalışarak geçirmiştir.

Bu durumda, (B)’ye ödenen ücretin tamamı ile bu personelin çalışma süresinin tamamını merkezde veya bölgede geçirmiş olması nedeniyle, aynı dönemde merkez veya bölge dışında 189 saat çalışmış olan (C) ’nin ücretinin tamamı teşvik kapsamında değerlendirilecektir.

- **Merkez veya bölge içinde çalışılan süreye isabet eden süre kadar merkez veya bölge dışında gerçekleştirilen çalışma sürelerinin de teşvik kapsamına alınması**

Yüzde elli oran uygulaması, merkez veya bölge içinde çalışılan süreye isabet eden süre kadar merkez veya bölge dışında gerçekleştirilen çalışma sürelerini de teşvik kapsamına almaktadır.

Örnek 3: Teknoloji geliştirme bölgesinde günlük 9 saat çalışan ve hafta sonları çalışmayan Ar-Ge personeli (Ç), 2022 yılı Şubat ayında 20 iş gününde aylık 180 saat olan çalışma süresinin tamamını bölge içinde, Ar-Ge personeli (D) ve (E) ise çalışma süresinin aylık 45 saatini bölge içinde kalan 135 saatini ise bölge dışında çalışarak geçirmiştir.

Bu örnekte 3 personelin bölge içinde gerçekleştirdiği toplam çalışma süresi (180+45+45=) 270 saattir. Bu durumda 270 saatlik bölge içi çalışmasına karşılık 270 saatlik bölge dışında gerçekleştirilecek çalışma teşvik kapsamında olacaktır. Böylece (D) ve (E)'nin bölge dışında gerçekleştirdiği çalışma süreleri toplamı olan (135+135=) 270 saatin tamamı teşvik kapsamında değerlendirileceğinden bölgede çalışan 3 personelin teşvikten tam faydalanabilmesi mümkün bulunmaktadır.

(6) Tam zamanlı olarak merkezde çalışan bir personelin, hak kazanılmış hafta tatili veya hafta sonları çalışılmayan işletmelerde hafta sonları ile 2429 sayılı Kanunda belirtilen tatil günlerinde çalışmaması ve yıllık ücretli iznini kullanması durumunda bu sürelerle isabet eden ücretler de teşvik kapsamındadır.

- **Hafta tatili/resmi tatil günlerinde çalışılmaması veya yıllık ücretli izin kullanılması**

Tam zamanlı olarak merkezde çalışan bir personelin, hak kazanılmış hafta tatili veya hafta sonları çalışılmayan işletmelerde hafta sonları ile 2429 sayılı Kanunda belirtilen tatil günlerinde çalışmaması ve yıllık ücretli iznini kullanması durumunda bu sürelerle isabet eden ücretler de teşvik kapsamındadır.

- **Ar-Ge veya tasarım merkezleri ile bölge alanı dışında geçirilen bazı sürelerin merkezde veya bölgede geçirilen süre olarak kabul edilmesi**

5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası ve 4691 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında;

- Ar-Ge veya tasarım merkezleri ile bölge alanı dışında gerçekleştirilmesi uygun bulunan zorunlu faaliyetlere ilişkin süreler,
- Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile bölgede yer alan işletmelerde çalışan Ar-Ge veya tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere merkez veya bölge dışında geçirdiği süreler (aylık ders saati kadar),
- Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan doktora mezunu personel tarafından, üniversitelerde Ar-Ge ve yenilik alanında haftalık 8 saati aşmamak kaydıyla ders verilmesi suretiyle geçirilen süreler,
- Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan Ar-Ge ve tasarım personeli tarafından, teknoloji geliştirme bölgelerinde bulunan girişimcilere haftalık 8 saati aşmamak kaydıyla mentorluk yapılması suretiyle geçirilen süreler,

teşvik kapsamında olduğundan, merkez ve bölge dışında çalışılan %50'lik sürenin hesabında bu süreler de merkezde veya bölgede geçirilen süre olarak kabul edilecektir.

- **Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin her birinin çalışma süresinin yarısını merkezde veya bölgede geçirmesi veya toplam personelin yarısının çalışma süresinin tamamını merkezde veya bölgede geçirmesi durumları**

Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin her birinin çalışma süresinin yarısını merkezde veya bölgede geçirmesi veya toplam personelin yarısının çalışma süresinin tamamını merkezde veya bölgede geçirmesi durumlarında, tüm personele ödenen ücretler teşvik kapsamında değerlendirilecektir.

- **Ar-Ge, tasarım ve destek personeli tarafından toplamda merkezde veya bölgede çalışılması gereken sürenin yarısının merkezde veya bölgede çalışılarak geçirilmesi**

Ar-Ge, tasarım ve destek personeli tarafından toplamda merkezde veya bölgede çalışılması gereken sürenin yarısının merkezde veya bölgede çalışılarak geçirilmesi durumunda, hangi personelin ne kadar süre çalıştığına bakılmaksızın tüm personele ödenen ücretlerin teşvik kapsamında değerlendirilmesi mümkündür.

Örnek 9: İşveren (J)'nin Ar-Ge merkezinde veya teknoloji geliştirme bölgesindeki şubesinde 20 Ar-Ge ve destek personeli haftada 5 gün 9 saat esasına göre çalışmakta, hafta sonları çalışmamaktadır. 2022 yılı Şubat ayında, bu personelin 5'i aylık 180 saat, 5'i aylık 120 saat, 5'i aylık 60 saat merkez veya bölge içinde, kalan sürelerini ise merkez veya bölge dışında çalışarak geçirmekte, diğer 5'i ise aylık 180 saat merkez veya bölge dışında çalışmaktadır.

Teşvikten tam olarak faydalanılabilmesi için 20 personelin aylık toplam çalışma süresi olan (20x180=) 3.600 saatin, yarısının (1.800 saatinin) merkez veya bölge içinde çalışılarak geçirilmesi gerekmektedir. Toplamda Ar-Ge merkezinde veya bölgedeki şubede 1.800 saat çalışıldığından 20 personelin ücretlerinin tamamı teşvike konu edilebilecektir.

TEŞVİK KAPSAMINDAKİ ÇALIŞMA SÜRELERİ				FİİLİ ÇALIŞMA SÜRELERİ VE TEŞVİKTEN FAYDALANMA						
Personel sayısı	Çalışma süresi (Kişi) (Aylık)	Çalışma süresi (Toplam)	Merkez/bölge içi fiili çalışan süre (Kişi) (Aylık)	Merkez/bölge içi fiili çalışan süre (Toplam)	Merkez/bölge dışı fiili çalışan süre (Kişi) (Aylık)	Merkez/bölge dışı fiili çalışan süre (Toplam)	Merkez/bölge dışı çalışmadan teşvike konu edilecek süre*	Teşvikten faydalanacak personel sayısı**	Teşvikten faydalanacak ücret**	
(a)	(b)	(c) (axb)	(d)	(e) (axd)	(f)	(g)	(h)	(i)	(i)	
						(axf)				
kişi	saat	saat	saat	saat	saat	saat	saat	kişi	tam/saat	
5	180	900	180	900	0	0	0	5	Tam	
5	180	900	120	600	60	300	300	5	Tam	
5	180	900	60	300	120	600	600	5	Tam	
5	180	900	0	0	180	900	900	5	Tam	
TOPLAM	20	3.600		1.800		1.800	1.800	20		
* Merkez veya bölge içinde çalışan süre (900+600+300=) 1.800 saat olduğundan, merkez veya bölge dışında çalışan sürenin de 1.800 saati teşvike konu edilebilecektir.										
**20 personel için teşvikten tam olarak faydalanılabilecektir.										

- **Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin toplam çalışma süresinin yarısından daha az bir oranda merkezde veya bölgede çalışması**

Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin toplam çalışma süresinin yarısından daha az bir oranda merkezde veya bölgede çalıştığı veya toplam Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin yarısından azının çalışma süresinin tamamını merkezde veya bölgede çalışarak geçirdiği durumlarda, merkezde veya bölgede çalışılan süre dikkate alınmak suretiyle, merkez veya bölge dışında çalışılan sürelerden ücretine teşvik uygulanacak personel işverence belirlenecektir.

Örnek 11: İşveren (L)'nin Ar-Ge merkezinde veya teknoloji geliştirme bölgesindeki şubesinde 50 Ar-Ge ve destek personeli haftada 5 gün 9 saat esasına göre çalışmakta ve hafta sonları çalışmamaktadır.

2022 yılı Şubat ayında bu personelden; 10 personel aylık 180 saat olan çalışma süresinin tamamını merkez veya bölge içinde, 10 personel, aylık çalışma süresinin yarısı olan 90 saati merkez veya bölge içinde, kalan yarısını merkez veya bölge dışında, diğer 30 personel ise aylık çalışma süresinin tamamını merkez veya bölge dışında çalışarak geçirmektedir.

Bu durumda, teşvikten tam olarak faydalanılabilmesi için 50 personelin, yarısının aylık 180 saat merkez veya bölge içinde çalışması veya aylık toplam çalışma süresi olan (50x180=) 9.000 saatin, yarısının (4.500 saat) merkez veya bölge içinde çalışılarak geçirilmesi gerekmektedir. Ancak, merkez veya bölgede çalışılan toplam süre 2.700 saat olduğundan, merkez veya bölge dışında çalışılan süreden ücretleri teşvike konu edilecek personel işverence belirlenecektir.

TEŞVİK KAPSAMINDAKİ ÇALIŞMA SÜRELERİ			FİİLİ ÇALIŞMA SÜRELERİ VE TEŞVİKİTEN FAYDALANMA							
Personel sayısı	Çalışma süresi (Kişi) (Aylık)	Çalışma süresi (Toplam)	Merkez/bölge içi fiili çalışılan süre (Kişi) (Aylık)	Merkez/bölge içi fiili çalışılan süre (Toplam)	Merkez/bölge dışı fiili çalışılan süre (Kişi) (Aylık)	Merkez/bölge dışı fiili çalışılan süre (Toplam)	Merkez/bölge dışı çalışılmadan teşvike konu edilecek süre*	Teşvikten faydalanacak personel sayısı**	Teşvikten faydalanacak ücret**	
(a)	(b)	(c) (axb)	(d)	(e) (axd)	(f)	(g) (axf)	(h)	(i)	(i)	
kişi	saat	saat	saat	saat	saat	saat	saat	kişi	tam/saat	
10	180	1.800	180	1.800	0	0	0	10	Tam	
10	180	1.800	90	900	90	900	900	10	Tam	
30	180	5.400	0	0	180	5.400	1.800	10	Tam	
TOPLAM	50	9.000		2.700		6.300	2.700	30		
* Merkez veya bölge içinde çalışılan süre (1.800+900=) 2.700 saat olduğundan, merkez veya bölge dışında çalışılan sürenin de 2.700 saati teşvike konu edilebilecektir. Bölge dışındaki çalışma süresi için teşvikten faydalandırılacak personel işverence belirlenecektir. İşveren tercihini, tablodaki, gibi yapmıştır.										
** Aylık çalışma süresinin tamamını, (180 saat) merkez veya bölge içinde çalışarak geçiren 10 personelin ücretlerinin tamamı, teşvike konu edilecektir.										
**Aylık çalışma süresinin yarısını, (90 saat) merkez veya bölge içinde çalışarak geçiren 10 personelin ücretlerinin tamamı, teşvike konu edilebilecektir.										
***Merkez veya bölge dışında çalışan (1.800/180=) 10 personelin ücretlerinin tamamı, teşvike konu edilebilecektir. Teşvik uygulanacak 10 personel işverence belirlenecektir.										
***Merkez veya bölge dışında çalışan kalan 20 personelin ücretleri, ise teşvike konu edilemeyecektir.										

Örnekte, işveren tarafından tercih edilmesi halinde teşvikten aşağıdaki şekilde de yararlanılabilmesi mümkündür.

TEŞVİK KAPSAMINDAKİ ÇALIŞMA SÜRELERİ			FİİLİ ÇALIŞMA SÜRELERİ VE TEŞVİKİTEN FAYDALANMA							
Personel sayısı	Çalışma süresi (Kişi) (Aylık)	Çalışma süresi (Toplam)	Merkez/bölge içi fiili çalışılan süre (Kişi) (Aylık)	Merkez/bölge içi fiili çalışılan süre (Toplam)	Merkez/bölge dışı fiili çalışılan süre (Kişi) (Aylık)	Merkez/bölge dışı fiili çalışılan süre (Toplam)	Merkez/bölge dışı çalışılmadan teşvike konu edilecek süre*	Teşvikten faydalanacak personel sayısı**	Teşvikten faydalanacak ücret**	
(a)	(b)	(c) (axb)	(d)	(e) (axd)	(f)	(g) (axf)	(h)	(i)	(i)	
kişi	saat	Saat	saat	saat	saat	saat	saat	kişi	tam/saat	
10	180	1.800	180	1.800	0	0	0	10	Tam	
10	180	1.800	90	900	90	900	0	10	90 saat	
30	180	5.400	0	0	180	5.400	2.700	15	Tam	
TOPLAM	50	9.000		2.700		6.300	2.700	35		
* Merkez veya bölge içinde çalışılan süre (1.800+900=) 2.700 saat olduğundan, merkez veya bölge dışında çalışılan sürenin de 2.700 saati teşvike konu edilebilecektir. Bölge dışındaki çalışma süresi için teşvikten faydalandırılacak personel işverence belirlenecektir.										
** Aylık çalışma süresinin tamamını, (180 saat) merkez veya bölge içinde çalışarak geçiren 10 personelin ücretlerinin tamamı, teşvike konu edilecektir.										
**Aylık çalışma süresinin yarısını, (90 saat) merkez veya bölge içinde çalışarak geçiren 10 personelin ücretlerinin yansı, teşvike konu edilebilecektir.										
***Merkez veya bölge dışında çalışan (2700/180=) 15 personelin ücretlerinin tamamı, teşvike konu edilebilecektir. Teşvik uygulanacak 15 personel işverence belirlenecektir.										
***Merkez veya bölge dışında çalışan kalan 15 personelin ücretleri, ise teşvike konu edilemeyecektir.										

- **Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin tamamının merkez veya bölge dışında çalışması durumu**

Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin tamamının merkez veya bölge dışında çalışması ve merkez veya bölgede çalışan personel bulunmaması durumunda hiçbir personel teşvik kapsamında değerlendirilmeyecektir.

Saygılarımızla,
Fikirli YMM Ltd. Şti.